

Ing. Jiří Tylčer, CSc.

Geologické a hydrogeologické práce, environmentální poradenství, soudně znalecké posudky

Šilheřovická 273/16, 725 29 Ostrava – Petřkovice, +420 602 726 063, tylcer@email.cz

**Odval Heřmanice - materiál
oddělovací vzdušné stěny na parcele
p.č. 1094/10 v k.ú. Hrušov**

Posudek znalce

Tento posudek znalce má celkem 26 stran včetně této strany titulní a příloh.

Ostrava, duben 2023

Číslo zakázky	12/2023
Název akce:	Odval Heřmanice – zásypový materiál OVS
Objednatel:	cresco&finance, a.s., IČ 277 55 177, Čs. armády 842/52, 794 01 Krnov
Datum:	duben 2023
Zhotovitel:	Ing. Jiří Tylčer, CSc. Šilheřovická 273/16, 725 29 Ostrava, +420 602 726 063, tylcer@aqd.cz
Odpovědný řešitel:	Ing. Jiří Tylčer, CSc., Znalec, jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 29.3.1988, č.j. Spr 2113/88 pro základní obor těžba, odvětví geologie, specializace hydrogeologie a pro obor ochrana přírody se specializací znečištění podzemních vod a půd
Nositel odborné způsobilosti:	Ing. Radim Pětvalský nositel odborné způsobilosti - obor sanační geologie, hydrogeologie, č. 1923/2005

Znalecká doložka

Znalecký posudek jsem podal jako znalec, jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 29.3.1988, č.j. Spr 2113/88 pro základní obor těžba, odvětví geologie, specializace hydrogeologie a pro obor ochrana přírody se specializací znečištění podzemních vod a půd.

Znalecký posudek je zapsán pod pořadovým číslem 80 znaleckého deníku.

Datum: V Ostravě, 24 dubna 2023

Razítko a podpis znalce:

O B S A H:

1. Úvod.....	1
2. Vzorkování dne 29. března 2023	1
2.1. Účel vzorkování.....	1
2.2. Stručný popis provedené sondáže a vzorkování.....	1
3. Vyjádření posudku	2
3.1. Reprezentativnost vzorkování	2
3.2. Charakteristika materiálu oddělovací vzdušné stěny.....	3
3.2.1. Vizuální charakteristika materiálu ze sond HER5 a HER6.....	3
3.2.2. Výsledky laboratorních analýz se sond HER5 a HER6	3
3.2.3. Vlastnosti a legislativní status materiálu ve výplni OVS	4
4. Závěrečné shrnutí.....	6
5. Seznam dokumentů.....	7

Seznam příloh za textem:

- 1 – Halda Heřmanice – situační plán vzorkování dne 29.3. 2023
- 2 – Souhrnná tabulka výsledků analýz sušiny ze vzorků HER5 a HER6, odebraných dne 29. 3. 2023
- Fotodokumentace hloubení sondy HER5
- Fotodokumentace hloubení sondy HER6

Seznam zkratk:

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
MP	Metodický pokyn
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NEL	Nepolární extrahovatelné látky
NV	Nařízení vlády
OBÚ	Obvodní báňský úřad
OVS (OVSA)	Oddělovací vzdušná stěna (oddělovací vzdušná stěna A)
PAU	Polyaromatické uhlovodíky
PCB	Polychlorované bifenylly
ÚMTO	Úložné místo těžebního odpadu

1. ÚVOD

Předkládaný posudek je zpracován na objednávku společnosti cresco&finance a.s., IČ 277 55 177, Čs. armády 842/52, 794 01 Krnov.

Zpracovatelem posudku je Ing. Jiří Tylčer, CSc., IČ 42038740, Šilheřovická 273/16, 725 29 Ostrava. Zpracovatel posudku je soudní znalec, jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 29.3.1988, č.j. Spr 2113/88 pro základní obor těžba, odvětví geologie, specializace hydrogeologie a pro obor ochrana přírody se specializací znečištění podzemních vod a půd.

Zadání posudku:

- 1) Odborný dohled na straně společnosti cresco&finance a.s. nad sondáží a odběrem kontrolních vzorků materiálu k laboratorním analýzám z výplně tzv. oddělovací vzdušné stěny, části A, na úložném místě těžebního odpadu - haldě Heřmanice.

Na sondáži a vzorkování se dohodly strany, jichž se daná problematika týká, tj. společnost cresco&finance a.s., podnik DIAMO s.p., o.z. ODRA, a společnost Ridera Bohemia a.s. Hloubení sond a odběry vzorků proběhly dne 29. března 2023.

- 2) Zhodnocení charakteru materiálu oddělovací vzdušné stěny na základě vizuálního posouzení vzorků a odběrných sond. Posudek se v tomto soustřeďuje výhradně na sondáž a vzorkování, které byly prováděny na pozemku ve vlastnictví společnosti cresco&finance a.s., tj. na parcele p.č. 1094/10, v k.ú. Hrušov.

Pro naplnění zadání mi byla objednatelem poskytnuta podrobná fotodokumentace a videozáznamy z celého průběhu sondáže a vzorkování. Fotografie a videozáznamy, které mi byly předloženy, považuji za dostatečné a reprezentativní. Jejich autentičnost je nezpochybnitelná - na mnoha záběrech je vidět ostatní osoby, přítomné při vzorkování. Výběr z fotodokumentace, týkající se sond HER5 a HER6 je zařazen za textovou částí posudku.

K dispozici mi byly poskytnuty rovněž dokumenty, jejichž seznam je uveden v kapitole 5 v závěru tohoto posudku.

2. VZORKOVÁNÍ DNE 29. BŘEZNA 2023

2.1. Účel vzorkování

Účelem vzorkování a následných analýz byla kontrola a posouzení charakteru a vlastností zásyrového (výplňového) materiálu, použitého společností Ridera Bohemia, a.s. pro zhotovení tzv. oddělovací vzdušné stěny, která má izolovat odval hlušiny z těžby uhlí od uzavřené skládky chemického odpadu společnosti OKK Koksovny a.s., nacházející se rovněž v lokalitě odvalu Heřmanice v Ostravě.

2.2. Stručný popis provedené sondáže a vzorkování

Dohodnuté vzorkování za účasti zástupců zainteresovaných stran – tj. společnosti cresco&finance a.s., podniku DIAMO s.p., o.z. ODRA a společnosti Ridera Bohemia a.s. -

se konalo 29. března 2023. Vzorkování se realizovalo na základě zadání společnosti DIAMO, s.p., odštěpný závod Odra, a na základě vzorkovacího plánu, zpracovaného Ing. Zdeňkem Čížkem CSc., soudním znalcem z oborů chemie, ochrana přírody –nakládání s odpady a osobou s autorizací od MŽP k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů. Odběr vzorků byl proveden za přítomnosti a podle pokynů autora vzorkovacího plánu. Vlastní vzorkování, příprava a adjustace vzorků byly realizovány k tomu způsobilými pracovníky laboratoří společnosti *LABTECH s.r.o.*, akreditovaných mj. pro odběr vzorků a provádění laboratorních analýz odpadů a dalších materiálů (*Zkušební laboratoř č. 1147, akreditovaná ČIA o.p.s. dle ČSN EN ISO/IEC 17025:2018*).

Pro odběr vzorků bylo provedeno celkem 7 sond - 6 strojně hloubených sond hloubek od 4 do 6 metrů, hloubených z povrchu násypu oddělovací vzdušné stěny, a jedna mělčí sonda (2 – 3 m) od paty násypu do jeho tělesa. Lokalizaci sond znázorňuje přiložený plánec v příloze 1 za textovou částí tohoto posudku. Dvě sondy - HER5 a HER6 - se nacházejí na parcele p.č. 1094/10, k.ú. Hrušov, která je v majetku *cresco&finance a.s.* Ostatní sondy jsou umístěny na parcele p.č. 1094/1, k.ú. Hrušov, v majetku DIAMO, s.p. Směsné vzorky k analýzám byly připraveny z dílčích vzorků jejich sesypem, homogenizací a kvartací. Souběžně byly odebírány způsobilými pracovníky laboratoří společnosti *LABTECH s.r.o.*, duplicitní vzorky, které byly společnosti *cresco&finance a.s.* předány v zapečetěných nádobách. Analýzy a vyhodnocení duplicitních vzorků zabezpečovala společnost *Enviomet Morava, s.r.o.* analýzy samotné byly prováděny v laboratořích *ALS Czech Republic, s.r.o.*

Zpráva ze vzorkování, obsahující i protokoly laboratorních výsledků duplicitních vzorků, protokoly o odběrech vzorků a fotodokumentaci, mi byla poskytnuta k dispozici (viz dokument č. 11 podle seznamu na konci tohoto posudku).

3. VYJÁDŘENÍ POSUDKU

3.1. Reprezentativnost vzorkování

Na základě předložené fotodokumentace a videozáznamů konstatuji, že ze strany společnosti *cresco&finance, a.s.* nejsou žádné důvody zpochybňovat reprezentativnost sondáže a vzorkování v prostoru oddělovací vzdušné stěny A na odvale Heřmanice, které proběhlo dne 29. 3. 2023. Provádění sond a odběry vzorků probíhaly v souladu se vzorkovacím plánem a pod odborným dohledem jeho autora. Při sondáži, odběru vzorků, jejich přípravě a adjustaci, nebyly ze strany autora tohoto posudku shledány žádné prohřešky proti zásadám správné odborné praxe.

Toto vyjádření se týká všech sedmi realizovaných sond a z nich odebíraných vzorků.

S ohledem na celkově heterogenní charakter a granulometrickou i materiálovou různorodost materiálu ze vzorkovacích sond je logické, že vzorky k laboratorním analýzám reprezentují jen jeho jemnou frakci. Hrubá frakce zdiva a betonů je prakticky nevzorkovatelná. Stanovení škodlivin v sušině kusového cihelného zdiva a betonů by vyžadovalo jejich podrcení a rozemletí na jemný prach.

3.2. Charakteristika materiálu oddělovací vzdušné stěny

3.2.1. Vizuální charakteristika materiálu ze sond HER5 a HER6

Na základě posouzení obrazové dokumentace a videozáznamů zde prezentuji vizuální charakteristiku materiálů, vytěžených ze sond HER5 a HER6, lokalizovaných na parcele p.č. 1094/10, k.ú. Hrušov, v majetku společnosti cresco&finance, a.s.:

sonda	popis materiálu ze sond
HER5	Velikostně i materiálově nevytříděný stavební a demoliční odpad s proměnlivou příměsí hlinitého materiálu v celém profilu. V hrubozrnné frakci je velikost kusů cihelného zdiva, tvárnic, kusů betonů a armovaných betonů běžně až několik decimetrů. Jako příměs se vyskytují plasty různorodého charakteru, dráty, armovací železo, textilie i dřevo. Výskyt příměsí skla nelze z obrazové dokumentace posoudit.
HER6	Směs stavebního a demoličního odpadu a hlinitého materiálu v celém profilu. Stavební a demoliční odpad druhově i velikostně nevytříděný, výskyt cihelného zdiva, betonů, armovaných betonů. Velikost odpadu v hrubozrnné frakci běžně několik decimetrů, dokonce i přes 1 m, výskyt různorodých plastů, armovacího železa, textilií. Výskyt příměsí skla nelze z obrazové dokumentace posoudit.

Uvedená charakteristika materiálu ze sond HER5 a HER6 se v principu shoduje s poznatky a závěry ze všech předchozích kontrol a sondážních prací, které byly na lokalitě OVS realizovány v letech 2022 – 2023, jak je popisují dokumenty č. 7 až 11 podle seznamu v kapitole 5 tohoto posudku.

3.2.2. Výsledky laboratorních analýz se sond HER5 a HER6

Tabulka v příloze č. 2 za textovou částí tohoto posudku prezentuje v přehledné formě výsledky laboratorních analýz škodlivin v sušině jemné frakce materiálu ze sond HER5 a HER6, odebraných 29. 3. 2023 z části OVS, nacházející se na parcele p. č. 1094/10, k.ú. Hrušov. V úplnosti jsou výsledky laboratorních zkoušek vzorků HER5 a HER6 uvedeny v protokolech, které jsou přílohami zprávy, na kterou je odkazováno v přehledu dokumentů na konci tohoto posudku pod číslem 11. Jde o výsledky duplicitního vzorkování na objednávku společnosti cresco&finance a.s., které je popisováno výše v kapitole 2.2.

Výsledky analýz jsou porovnávány s limity tabulky č. 5.1, uvádějící přípustné obsahy škodlivin v odpadech k zasypávání, kterou uvádí příloha č. 5 aktuálně platné vyhlášky č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady. Sloupec I této tabulky uvádí přísnější limity pro odpady, ukládané v hloubkách do 1 m od povrchu terénu, sloupec II pak pro větší hloubky. K porovnání jsou uvedeny i limity podle tabulky 10.1 z přílohy 10 vyhlášky č. 294/2005 Sb., která platila před vydáním vyhlášky č. 273/2021 Sb., tedy v době, kdy byly zřejmě materiály do OVS naváženy. Tabulka 10.1 byla tehdejší obdobou tabulky 5.1.

Z přehledné tabulky výsledků analýz je zřejmé, že limitům pro využívání odpadů k zasypávání (resp. podle starší vyhlášky k využívání na povrchu terénu) nevyhovuje u obou

vzorků HER5 a HER6 sumární obsah polyaromatických uhlovodíků, u vzorku ze sondy HER5 navíc ještě obsah olova.

Dokumentační zpráva o výsledcích duplicitního vzorkování (dokument č. 11) uvádí toto zařazení odpadu podle vyhlášky č. 8/2021 Sb. (katalog odpadů): odpady skupiny 17 - stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst), přesněji 17 09 - jiné stavební a demoliční odpady. Upřesnění katalogového čísla by muselo být předmětem dalšího posuzování podle platné legislativy.

Výsledky analýz vzorků HER5 a HER6 z března 2023 korespondují s výsledky analýz vzorků, odebraných v lednu 2023 společností Enviomet z pěti sond hloubky do 1 m v tělese OVS na parcele p.č. 1094/10, k.ú. Hrušov, která je ve vlastnictví společnosti cresco&finance, a.s., která si toto vzorkování a analýzy objednala. Nejvýše přípustné koncentrace některých škodlivin v sušině podle kritérií tabulek č. 5.1, resp. 10.1, vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady č. 273/2021 Sb., resp. 294/2005 Sb., byly i při tomto vzorování překročeny (viz dokument č. 10 podle seznamu v poslední kapitole tohoto posudku).

3.2.3. Vlastnosti a legislativní status materiálu ve výplni OVS

Vyplňování oddělovací vzdušné stěny materiálem může být z pohledu stavebního zákona buď stavbou, nebo terénní úpravou (podle definic §2, resp. §3 zákona č. 183/2006 Sb. v platném znění).

Výplňový materiál oddělovací vzdušné stěny může mít buď charakter výrobku, nebo odpadu využívaného k zasypávání.

V prvním případě vyplňování oddělovací vzdušné stěny probíhá mimo režim zákona o odpadech. Předpokladem ovšem je, že výplňový materiál je harmonizovaný stavební výrobek nebo neharmonizovaný výrobek, který je certifikován podle zákona č. 22/1997 Sb. v platném znění na základě posouzení shody podle NV č. 163/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Společnost cresco&finance, a.s. poskytla zpracovateli tohoto posudku dokumenty, které mají dokladovat vlastnosti materiálu, použitého společností Ridera Bohemia, a.s. pro výplň oddělovací vzdušné stěny. Jde o dokumenty, uvedené v kapitole 5 tohoto posudku pod čísly 12 až 20. Jde ve všech případech o prohlášení o vlastnostech, která byla vydána společností Ridera Bohemia, a.s. podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011. Tato prohlášení uvádějí, že stavební výrobky mají vlastnosti, vyhovující pro zamýšlené použití požadavkům harmonizované normy EN 13242+A1. Prohlášení se týkají tří druhů výrobků, produkováných společností Ridera Bohemia, a.s.:

- identifikační kód výrobku: drcené kamenivo RC, typové označení výrobku: recyklovaná cihelná drť 0/90 (dokumenty č. 12 až 14),
- identifikační kód výrobku: drcené kamenivo RB, typové označení výrobku: recyklovaná betonová drť frakce 0/90 (dokumenty č. 15 až 17),
- identifikační kód výrobku: kamenivo RZ, typové označení výrobku: recyklovaná zemina 0/90 (dokumenty č. 18 až 20).

Podle citovaných prohlášení o vlastnostech, deklarovanou základní vlastností všech těchto výrobků společnosti Ridera Bohemia, a.s. má být velikostní frakce 0/90 (mm) a všechny výrobky jsou vhodné (mimo jiné) pro hrubé terénní úpravy.

Je nutno konstatovat, že materiál, používaný společností Ridera Bohemia, a.s. k výplni OVSA na odvalu Heřmanice, tak jak jej popisují kapitoly 3.2.1 a 3.2.2 tohoto posudku, svým ověřeným charakterem neodpovídá typovému označení žádného z výše uvedených výrobků, a jeho ověřená velikostní frakce v žádném případě neodpovídá deklarované frakci 0/90.

Podle všech dosud provedených sondážních prací, materiál ve výplni OVSA nevykazuje žádné známky úprav, spočívajících ve změně zrnitosti formou jejich podrcení a přetřídění. Ve všech případech se jednalo o heterogenní směs materiálů, která vedle zeminového podílu obsahovala i neupravené stavební a demoliční odpady s příměsí dalších cizorodých látek - kovových prvků i hořlavých materiálů, jako plasty, dřevo, kabely, textil, sklo.

Nadále je tedy nutno vycházet z toho, že materiál ve výplni OVSA je odpadem. Věcně pak nemůže být využívání odpadu k zaplňování OVSA ničím jiným než zasypáváním ve smyslu definice současně platného zákona o odpadech¹, resp. využíváním odpadů na povrchu terénu, jak byl obdobný způsob využití odpadů definován v předchozí odpadové legislativě², která pozbyla účinnosti k 1.1. 2021.

Bez ohledu na vlastnosti tohoto odpadu je nutno v první řadě konstatovat, že jeho použití je v daném případě v zásadním rozporu s legislativou z toho principiálního důvodu, že místo, na které je materiál ukládán, není zařízením k využívání odpadů na základě povolení krajským úřadem³, jak to vyžaduje §21, odst. (2) zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech v platném znění a jak to identicky vyžadoval v §14, odst. (1) i předchozí zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., který pozbyl účinnosti k 1. 1. 2021.

Až pokud by vyplňování oddělovací vzdušné stěny bylo povoleno krajským úřadem jako zařízení na využívání odpadu, mělo by smyslu posuzovat, zda používané odpady vyhovují kritériím na vlastnosti odpadů k zasypávání, jak je vymezuje vyhláška č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady, resp. jak je vyžadovala obdobná starší vyhláška č. 294/2005 Sb., která pozbyla účinnosti k 1. 1. 2021. Skutečností je, že podle všech zjištění odpady z výplně OVSA na parcele č. 1094/10 v k. ú. Hrušov požadavkům těchto vyhlášek nevyhovují z těchto důvodů:

- Jak je konstatováno v kapitole 3.2.2, podle vzorkování výplně OVSA na parcele p. č. 1094/10 z 29. 3. 2021, i podle vzorkování z ledna 2023 (viz dokumenty 11 a 10), odpady nevyhovují v některých parametrech kritériím podle tabulky č. 5.1 přílohy č. 5 vyhlášky č. 273/2021 Sb., resp. kritériím podle obdobné tabulky č. 10.1 přílohy č. 10 předchozí vyhlášky č. 294/2005 Sb., která pozbyla účinnosti k 1. 1. 2021.

¹ Úplná citace §11, odst. 1, písm. v) zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech: Zasypáváním je jakýkoliv způsob využití, při němž je vhodný ostatní odpad použit pro účely rekultivace vytěžených oblastí nebo pro technické účely při terénních úpravách.

² Vyhláška č. 294/2005 Sb. o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu..., její §2, písmeno j): využíváním odpadů na povrchu terénu se rozumí.. rekultivace povrchu terénu, vyrovnávání terénních nerovností a jiné úpravy terénu...

³ Dotčeným orgánem státní správy v takovém povolovacím procesu by zřejmě byl obvodní báňský úřad, aby se vyjádřil k umístění takového zařízení na úložném místě těžebního odpadu, kterým odval Heřmanice je.

- Odpady podle všech zjištění nevyhovují ani bodu B.4 přílohy č. 4 aktuálně platné vyhlášky č. 273/2021 Sb., podle kterého nesmí být k zasypávání využívány stavební a demoliční odpady s výjimkou zeminy, jalové horniny, hlušiny, sedimentů, inertního minerálního recyklovaného kameniva a vybouraných betonových nebo železobetonových bloků využívaných jako náhrada za lomový kámen k účelům, pro které není technicky možné využít recyklované kamenivo, pokud je jejich použití nezbytné z důvodu stabilizace terénu. Podle stejné přílohy č. 4 nelze používat pro tyto účely odpady, které nejsou inertním materiálem, ani odpady hořlavé. Identicky byl formulován stejný požadavek na odpady k využití na povrchu terénu v §12, odst. (1) předchozí vyhlášky č. 294/2005 Sb., která pozbyla účinnosti k 1. 1. 2021.
- V případě využívání odpadů k zasypávání v jednom místě v množství nad 1000 tun, musí být pro danou lokalitu zpracováno hodnocení rizika (§6, odst. 6 vyhlášky č. 273/2021 Sb., resp. identicky znějící bod 4 přílohy 11 předchozí vyhlášky č. 294/2005 Sb.).

Za daných okolností mají ovšem všechny tyto rozpory s uvedenými vyhláškami váhu jen pouhého konstatování, bez vztahu k podstatě problému, který spočívá v tom, že využití odpadů k výplni OVS se dělo bez povolení krajského úřadu.

Označit využívání odpadů daného druhu k vyplňování OVS jako prosté ukládání odpadu by bylo rovněž v principiálním rozporu s legislativou: za prvé nejde o povolenou skládku odpadů ve smyslu zákona o odpadech, ať již v jeho aktuálním nebo dřívějším znění, a také v rozporu se zákonem č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem (a změně některých zákonů) v platném znění, který na úložných místech těžebního odpadu ukládání jiných odpadů vylučuje (jeho §3, odst. 7).

Nedodržení požadavků environmentální legislativy doplňuje skutečnost, že do OVS byl ukládán materiál nedoloženého původu, resp. nevyhovujících parametrů, v rozporu s podmínkami smlouvy o provedení zásypu oddělovací vzdušné stěny na odvalu Heřmanice mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s. ze dne 31. 1. 2014 (dokumenty 1 až 4 podle seznamu v poslední kapitole tohoto posudku).

4. ZÁVĚREČNÉ SHRUNUTÍ

Sondážní práce a vzorkování v prostoru oddělovací vzdušné stěny, části A, na úložném místě těžebního odpadu – odvalu Heřmanice, bylo realizováno dne 29. března 2023 za účasti zástupců společností cresco&finance a.s., DIAMO s.p., o.z. ODRA a Ridera Bohemia, a.s.

Výsledky nezpochybnitelně prokázaly, že na parcele p.č. 1094/10 v k. ú. Hrušov, kde byly realizovány sondy HER5 a HR6, je materiálová výplň OVS reprezentovaná materiálem, který má charakter heterogenní směsi zeminové frakce a druhově i velikostně nevytříděného stavebního a demoličního odpadu s cizorodými příměsemi jako jsou kovy, plasty, textil, sklo, dřevo. Stavební a demoliční odpad nevykazuje žádné známky úprav jako podrcení, přetřídění a odstranění kovů, plastů, atd.

Výsledky sondážních prací z 29. 3. 2023 dokumentují, že materiál ve výplni OVS svým charakterem a velikostním složením neodpovídá vlastnostem stavebních výrobků, které jsou deklarovány v prohlášení o vlastnostech, které pro své výrobky vydala společnost Ridera Bohemia, a. s. (podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011) a které měly

být použity pro výplň OVS podle podmínek smlouvy mezi DIAMO, s.p., a Ridera Bohemia, a.s.

Nadále je tedy nutno vycházet z toho, že materiál ve výplni OVSA je odpadem.

Bez ohledu na vlastnosti tohoto odpadu je nutno v první řadě konstatovat, že jeho použití je v daném případě v zásadním rozporu s legislativou z toho principiálního důvodu, že místo, na které je materiál ukládán, není zařízením k využívání odpadů na základě povolení krajským úřadem, jak to vyžaduje §21, odst. (2) zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech v platném znění, a jak to identicky vyžadoval v §14, odst. (1) i předchozí zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., který pozbyl účinnosti k 1. 1. 2021.

Až pokud by vyplňování oddělovací vzdušné stěny bylo povoleno krajským úřadem jako zařízení na využívání odpadu, mělo by smyslu posuzovat, zda používané odpady vyhovují kritériím na vlastnosti odpadů k zasypávání, jak je vymezuje vyhláška č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady, popřípadě kritériím na odpady k využití na povrchu terénu podle obdobné předchozí vyhlášky č. 294/2005 Sb., která pozbyla účinnosti k 1. 1. 2021.

Označit využívání odpadů daného druhu k vyplňování OVS jako prosté ukládání odpadu by bylo rovněž v principiálním rozporu s legislativou: za první nejde o povolenou skládku odpadů ve smyslu zákona o odpadech, ať již v jeho aktuálním nebo dřívějším znění, a také v rozporu se zákonem č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem (a změně některých zákonů) v platném znění (jeho §3, odst. 7), který na úložných místech těžebního odpadu ukládání jiných odpadů vylučuje.

Ze všeho řečeného plyne, že v daném případě je zcela zjevné, že materiálová výplň OVS nedoloženého původu, reprezentovaná podle všech šetření heterogenní směsí zeminové frakce a druhově i velikostně nevytříděného stavebního a demoličního odpadu s cizorodými příměsemi, je na pozemku p.č. 1094/10 v k. ú. Hrušov umístěna v rozporu s legislativou.

Jakékoliv další nakládání s materiálem z výplně OVS musí probíhat v souladu se zákonem o odpadech v platném znění a na něj navazujícími vyhláškami.

* * * * *

5. SEZNAM DOKUMENTŮ

- [1] Dohoda o provedení zásypu oddělovací vzdušné stěny (OVS) na části odvalu Heřmanice, č. D500/26000/00017/14/00 z 31. ledna 2014, uzavřená mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s.
- [2] Dodatek č. 1 ke smlouvě č. D500/26000/00017/14/00, podepsaný mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s. dne 2. 11. 2016
- [3] Dodatek č. 2 ke smlouvě č. D500/26000/00017/14/00, podepsaný mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s. dne 9. 7. 2018

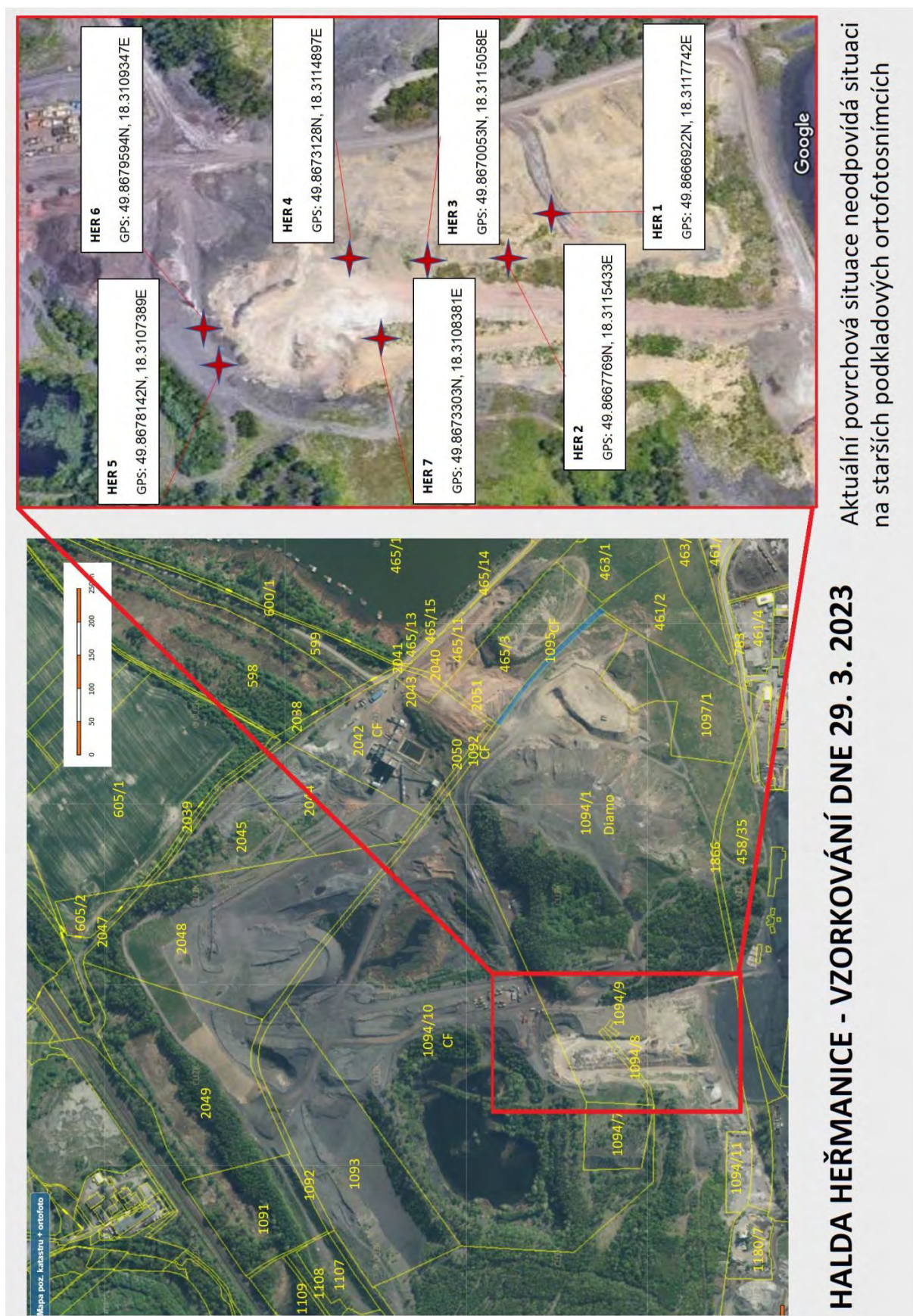
- [4] Dodatek č. 3 ke smlouvě č. D500/26000/00017/14/00, podepsaný mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s. dne 9. 9. 2020
- [5] Smlouva o převzetí materiálu č. D500/24000/00155/20/00 z 20.4. 2020, uzavřená mezi DIAMO, s.p. a Ridera Bohemia, a.s.
- [6] DIAMO, s.p., o.z. ODRA (2020): Úložné místo těžebního odpadu – odval Heřmanice. Plán pro nakládání s těžebním odpadem.
- [7] Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého: protokol ze dne 19. 9. 2022, č.j. SBS 41545/2022/BÚ-05-03, z místního šetření v místě provádění sanace a rekultivace úložného místa těžebního odvalu Heřmanice v místě pod názvem Oddělovací vzdušná stěna A, situované na pozemcích parc. č. 1094/1 a p.č. 1094/10 v k.ú. Hrušov
- [8] Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor hornictví: Protokol č. 1/VF(ÚMTO-Heř)/31100/2022 o provedené průběžné veřejnoprávní kontrole provádění sanace a rekultivace úložného místa těžebního odpadu – odvalu Heřmanice, uskutečněné ve dnech 3. až 9. 8. 2022
- [9] Maršálek J., (2.2.2023): Odborné stanovisko geotechnika k charakteru materiálů v proluce – oddělovací vzdušné stěně, části A (OVSA) v areálu Úložného místa těžebního odpadu v centrální části odvalu Heřmanice a k celkové stabilitě tělesa vybudovaného z popsanych materiálů
- [10] Metzová M., Enviomet Morava, s.r.o., (12. 1. 2023): Dokumentační zpráva Vzorkování a klasifikace odpadu – Cresco&finance a.s. Přílohy: protokoly o odběrech vzorků 004/23, 005/23, 006/23, 007/23 a 008/23 a protokoly o laboratorních zkouškách PR2300703, PR2300702, PR2300704, PR2300706 a PR2300705.
- [11] Metzová M., Enviomet Morava, s.r.o., (14. 4. 2023): Dokumentační zpráva Vzorkování a klasifikace odpadu – Cresco&finance a.s. Přílohami zprávy jsou protokoly výsledků laboratorních analýz a protokoly z odběru vzorků (viz přehled níže) a fotodokumentace.

vzorek	protokol o odběru	protokol o zkoušce	vzorek	protokol o odběru	protokol o zkoušce
HER1	POO 137/23	PR2332427	HER5	POO 141/23	PR2332432
HER2	POO 138/23	PR2332428	HER6	POO 142/23	PR2332433
HER3	POO 139/23	PR2332429	HER7	POO 143/23	PR2332434
HER4	POO 140/23	PR2332431			

- [12] Ridera Bohemia, a.s. (2021): Prohlášení o vlastnostech č. 8/2021, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná cihelná drť 0/90"
- [13] Ridera Bohemia, a.s. (2020): Prohlášení o vlastnostech č. 4/2020, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná cihelná drť 0/90"
- [14] Ridera Bohemia, a.s. (2019): Prohlášení o vlastnostech č. 11/2019, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná cihelná drť 0/90"

- [15] Ridera Bohemia, a.s. (2021): Prohlášení o vlastnostech č. 6/2021, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná betonová drť 0/90"
- [16] Ridera Bohemia, a.s. (2020): Prohlášení o vlastnostech č. 3/2020, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná betonová drť 0/90"
- [17] Ridera Bohemia, a.s. (2019): Prohlášení o vlastnostech č. 12/2019, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná betonová drť 0/90"
- [18] Ridera Bohemia, a.s. (2021): Prohlášení o vlastnostech č. 9/2021, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná zemina 0/90"
- [19] Ridera Bohemia, a.s. (2020): Prohlášení o vlastnostech č. 1/2020, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná zemina 0/90"
- [20] Ridera Bohemia, a.s. (2019): Prohlášení o vlastnostech č. 16/2019, vydané podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 305/2011 pro výrobek typového označení "recyklovaná zemina 0/90"

Přílohy

Příloha č. 1 – vzorkování OVSA na odvalu Heřmanice 29.3. 2023

Vzorkování materiálu z oddělovací vzdušné stěny A na odvalu Heřmanice dne 29. 3. 2023 - sondy HER5 a HER6 na pozemku p.č. 1094/10, k.ú. Hrušov						
Výsledky analýz škodlivin v sušině				Dříve platná vyhláška č. 294/2005 Sb. tab. 10.1	Výsledky analýz vzorků ze sond HE5 a HER6, odebraných 29.3.2023	
Tabulka č. 5.1 přílohy 5 vyhl. č. 273/2021 Sb.					HER5	HER6
Ukazatel	Jednotka	I.	II.			
Limitní hodnota						
As	mg/kg sušiny	10	30	10	5,73	5,22
Cd	mg/kg sušiny	1	2,5	1	0,67	<0,40
Cr celkový	mg/kg sušiny	100	200	200	38,3	21,4
Hg	mg/kg sušiny	0,8	1	0,8	<0,20	<0,20
Ni	mg/kg sušiny	65	65	80	21,0	13,7
Pb	mg/kg sušiny	100	200	100	354	61,5
V	mg/kg sušiny	180	180	180	35,5	22,0
Cu	mg/kg sušiny	100	170		88,2	23,7
Zn	mg/kg sušiny	300	600		174	141
Ba	mg/kg sušiny	600	600		274	230
Be	mg/kg sušiny	5	5		0,722	0,654
uhlovodíky C ₁₀ -C ₄₀	mg/kg sušiny	200	300	300	248	71
benzen	mg/kg sušiny	0,4	0,7	0,4 (BTEX)	<0,010	<0,010
PAU ¹⁾	mg/kg sušiny	3	6	6	49,3	58,7
PCB ²⁾	mg/kg sušiny	0,05	0,2	0,2	<0,014	0,0611
EOX ³⁾	mg/kg sušiny	1	2	1	<1,0	<1,0

Příloha č. 2 – vzorkování OVSA na odvalu Heřmanice 29.3. 2023

Analýzy sušiny vzorků ze sond HER5 a HER6

Převzato z dokumentu č. 11 dle seznamu v kapitole 5 posudku.

Fotodokumentace
Odval Heřmanice
vzorkování 29. 3. 2023
Sonda HER5

Fotodokumentace
Odval Heřmanice
vzorkování 29. 3. 2023
Sonda HER6

